

Turbakaevandamise jälg Eestis

Marko Kohv

02.02.2024

WaterLANDS

Turbakaevandus

Turbakaevandused

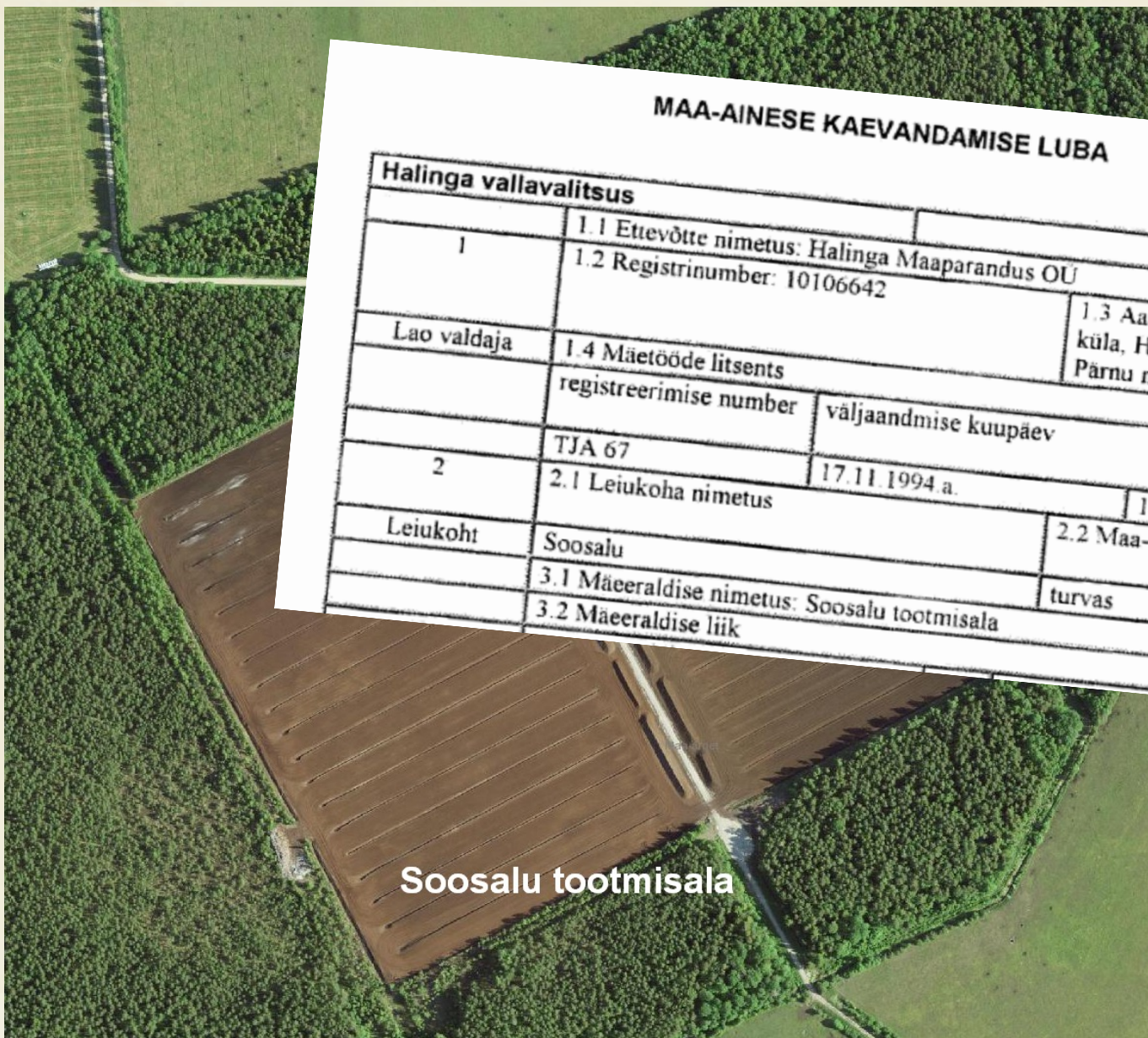
Mäeeraldisi	21 671 ha
Koos teenindusmaaga	26 708 ha
Mõjuala*	~ 6000 ha
Kokku	~32 700 ha

* 100 m turbamaal, väljaspool jääksood, pigem alahinnatud 20-30%

Turbakaevandus - ?

Turbakaevandus - ???

MAA-AINESE KAEVANDAMISE LUBA

Halinga vallavalitsus			
	1.1 Ettevõtte nimetus: Halinga Maaparandus OU	75001767	
1	1.2 Registrinumber: 10106642		1.3 Aadress: Halinga küla, Halinga vald, Pärnu maakond
Lao valdaja	1.4 Mäetööde litsents registreerimise number väljaandmise kuupäev		
	TJA 67	17.11.1994. a.	kehtivuse kuupäev
2	2.1 Leiukoha nimetus		16.11.2004. a.
Leiukoht	Soosalu		2.2 Maa-ainese nimetus
	3.1 Mäeeraldise nimetus: Soosalu tootmisala		turvas
	3.2 Mäeeraldise liik		

Soosalu tootmisala

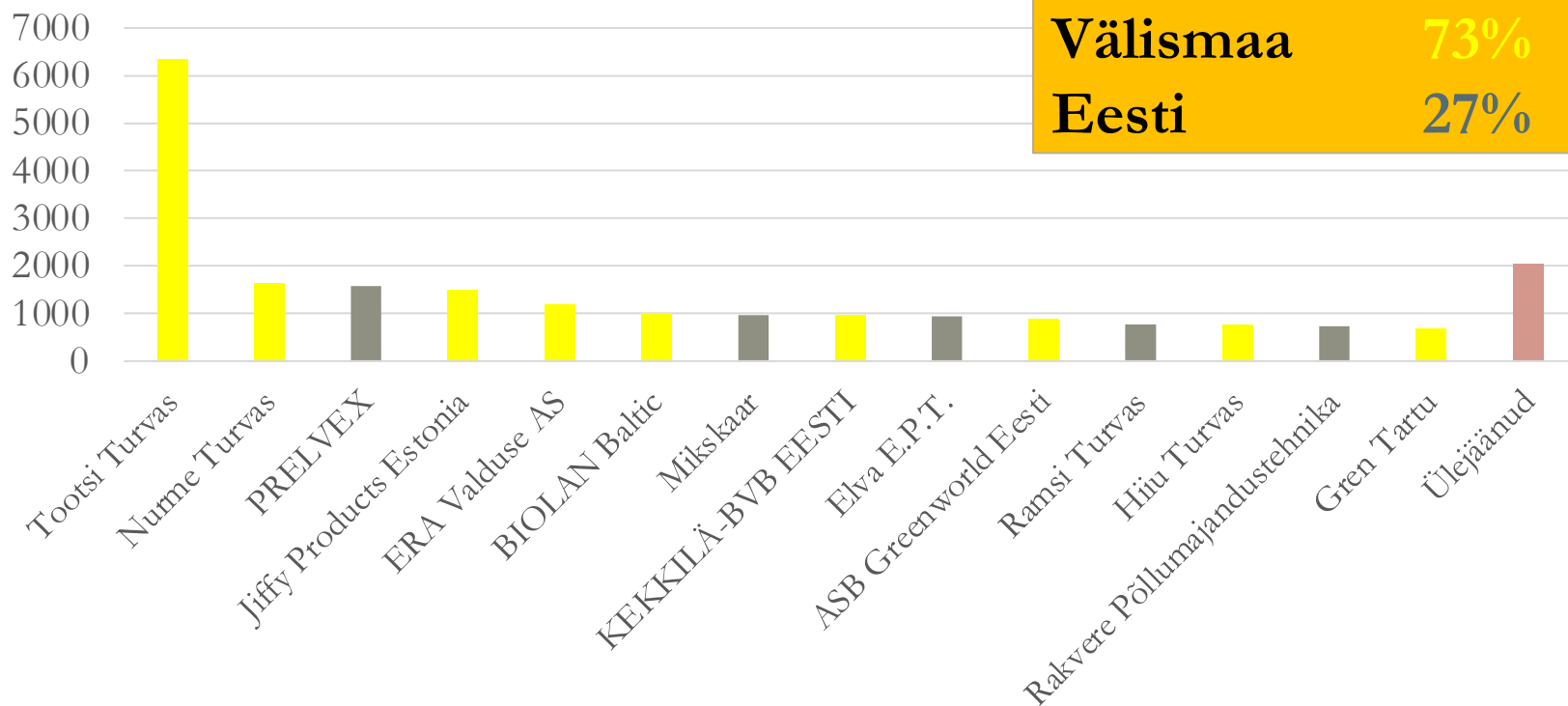
Omanikud

Maavarade koondbilanss, äriregister

Lube 230

Firmasid 36

Omanikke 24

Jääksood

Ramst jt. inventuurid (2005 - 2008)

10 551 ha

Aastal 2024:

Mäeeraldised+ t.maa: **-965 ha**

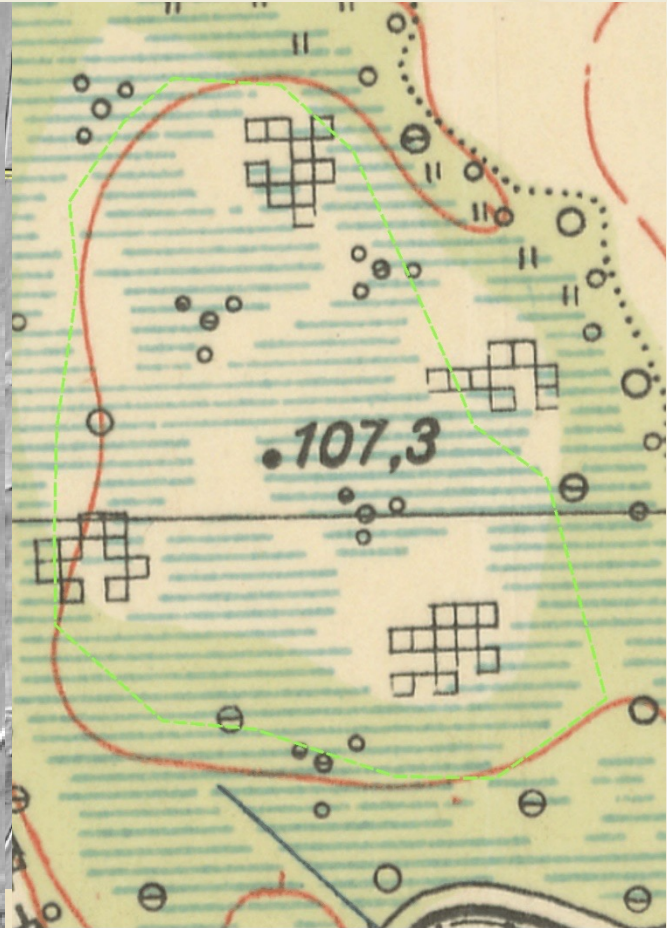
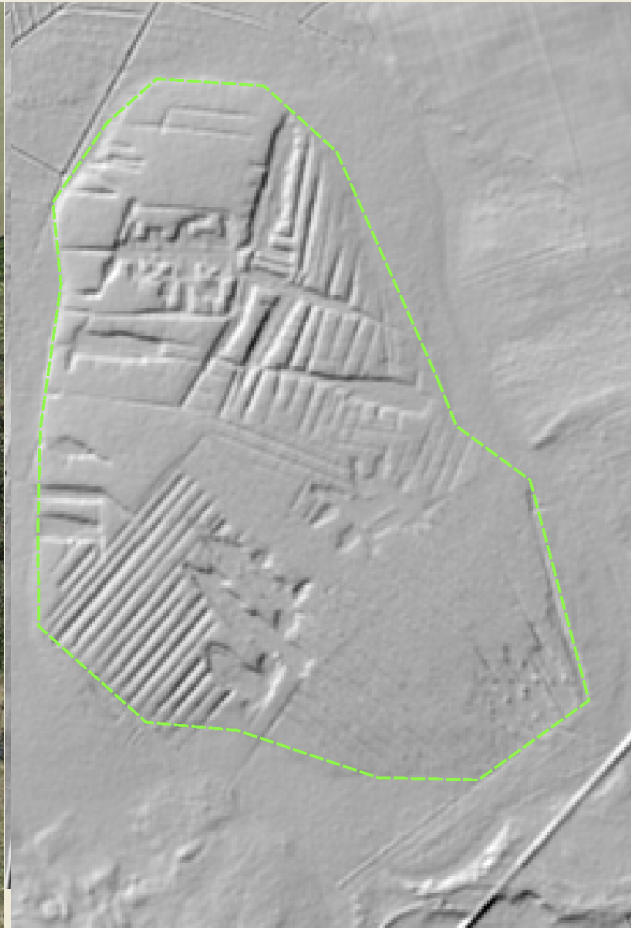
Põlevkivi kaevandused: **-903 ha**

RMK korrastatud: **-1148 ha**

Alles 7540 ha

Jääsoode nägu

Raskem tuvastada ettevalmistusalasid ja labidaturbaauke kunagistes madalsoodes

Jääksood v2 2024 GIS

Ortofoto, varjutatud reljeef, 1935. a kaart

- Freesväljakuid 2047 ha
- Bageriaugud 3351 ha
- Ettevalmistusalad 1110 ha +10-20 %
- Labidaturvas 15 636 ha +10-20%

KOKKU ca 22 000 ha

Jääsood kokku

Eestis on jääsooid ca 30 000 ha

Jääsoode ümber mõjuala

Frees ja bager 100 m 2716 ha

Ettevalmistus ja labidas 50 m 7911 ha

Mõjuala kokku ca 11 000 ha

Muu kaevandamine ca 13 000 ha

Eesti turbakaevandamise jälg

Mäeeraldisi ca 22 000 ha

Teenindusmaa 5000 ha

Mõjualaga 6000 ha

Jääksoid ca 30 000 ha

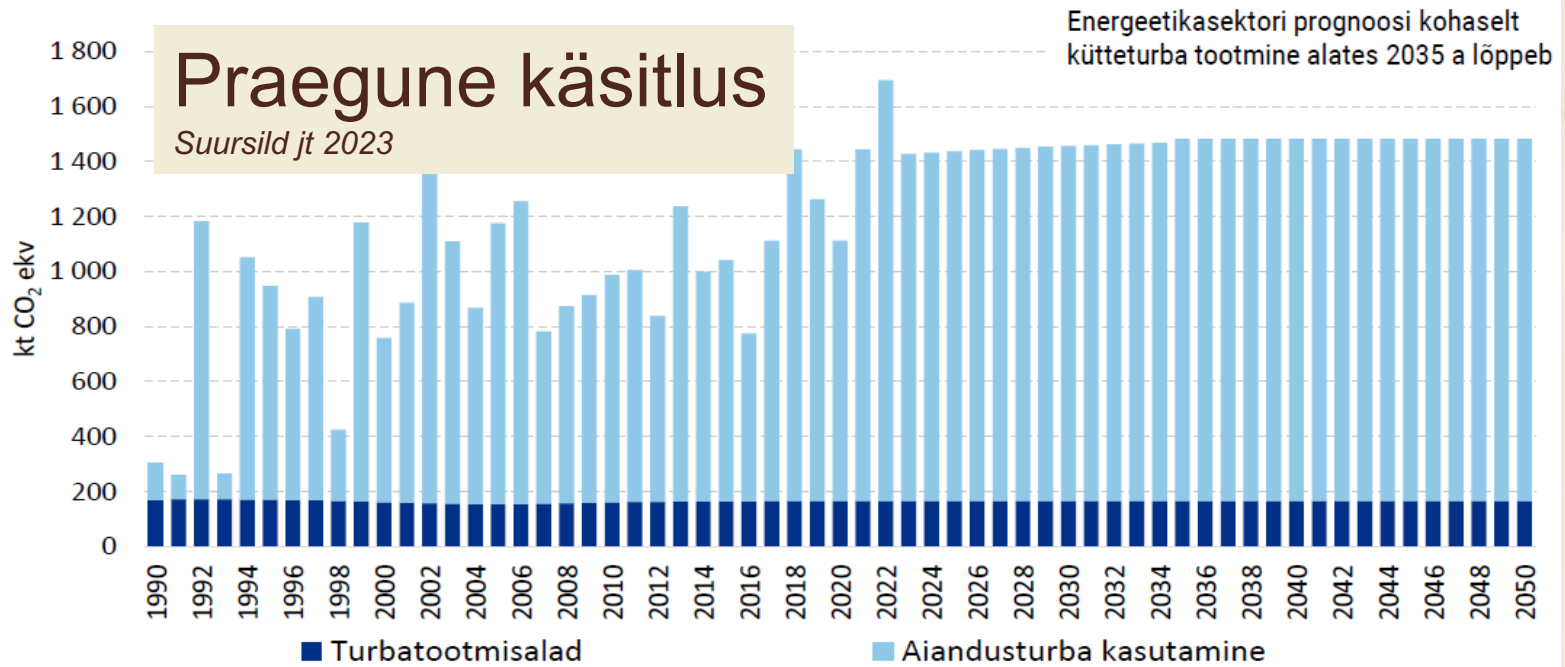
Mõjualaga 11 000 ha

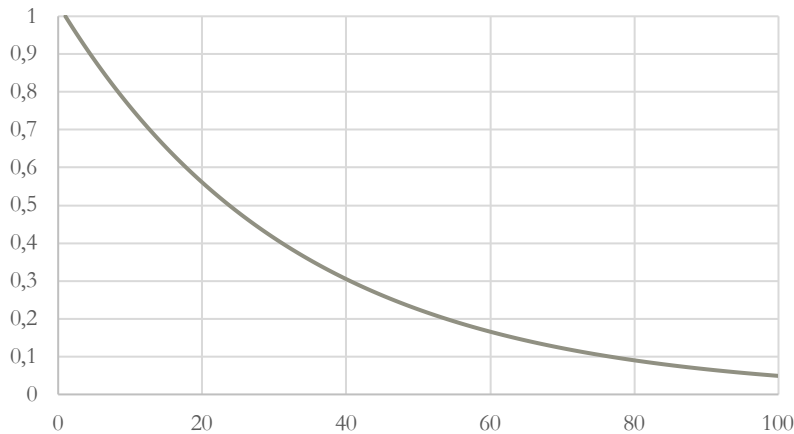
Turbakaevandusalasid 52 000 ha

Mõjualaga 22 000 ha

Kaevandatud turba lagunemine

Turba lagunemine 3% aastas

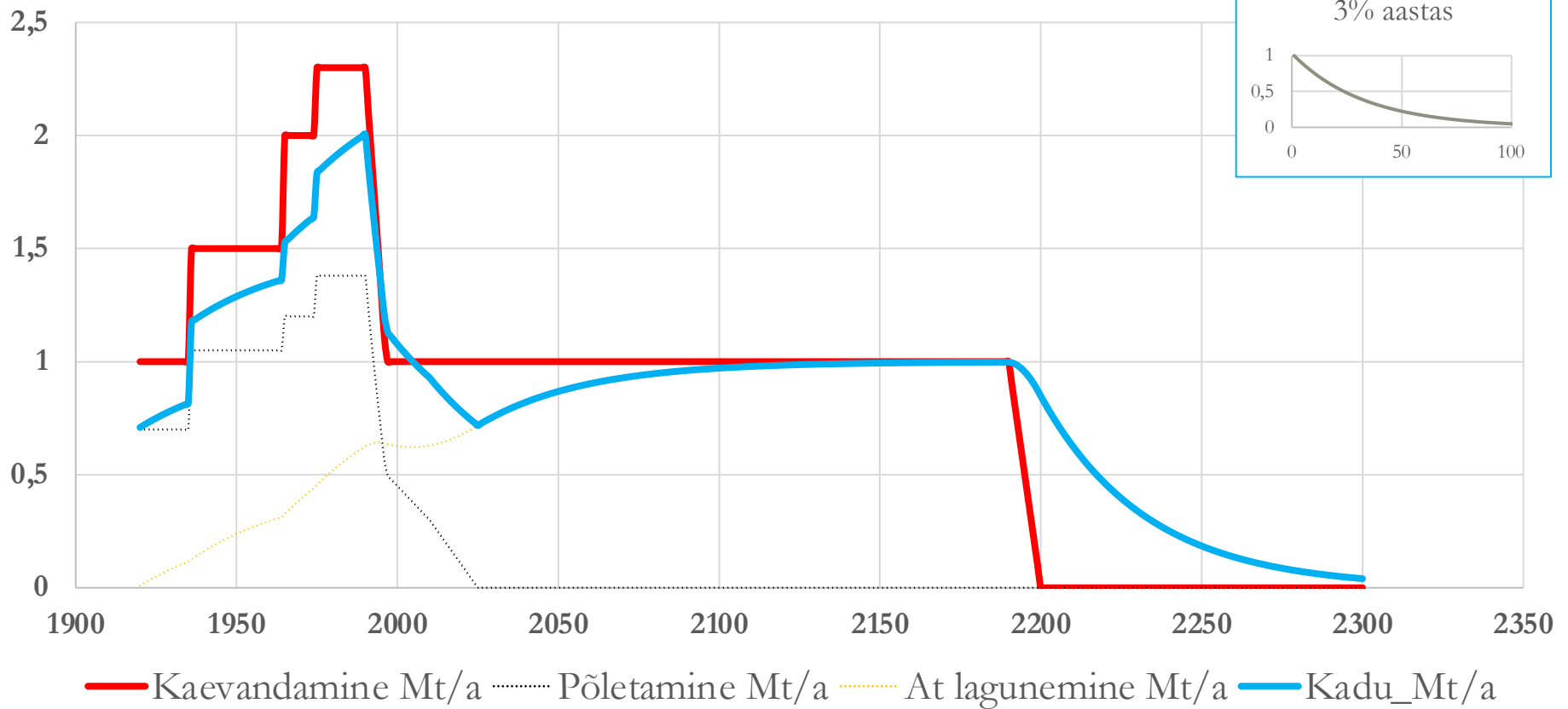

Tegelikkus:

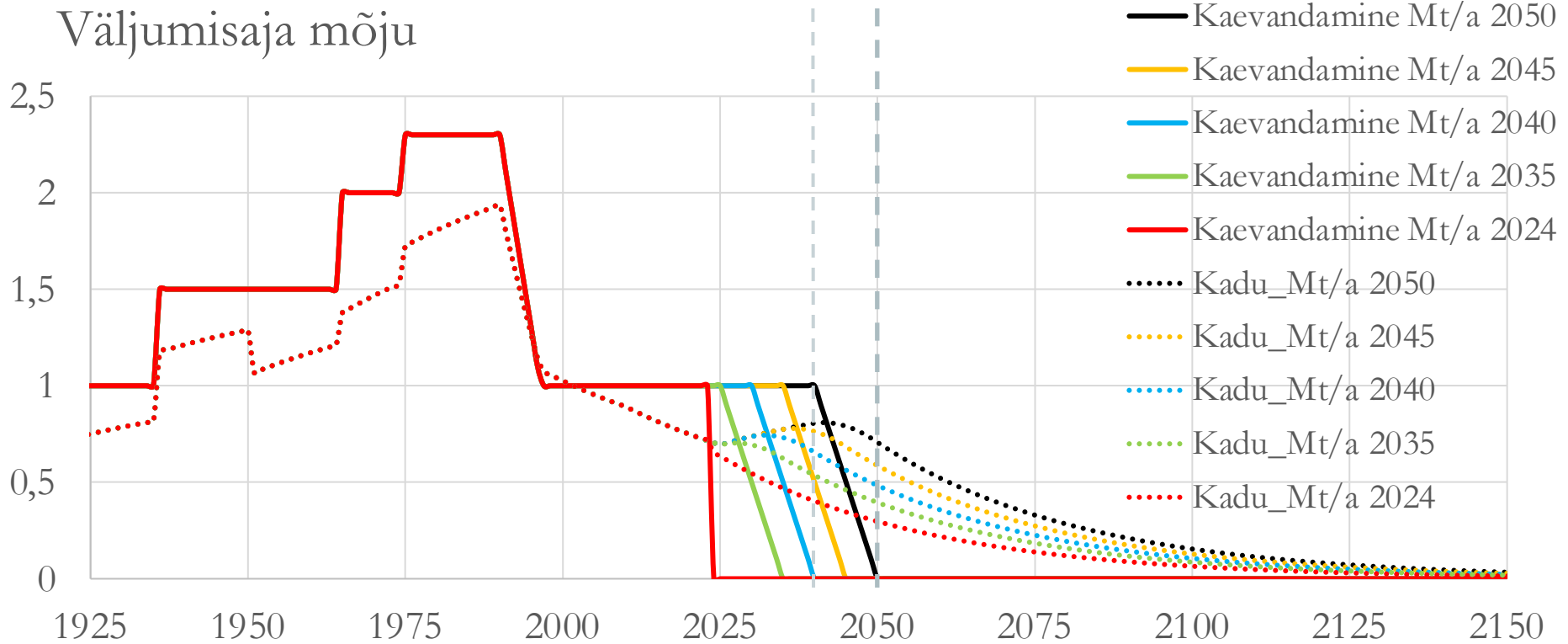
1. Põletamisel kohe atmosfääri
2. „Põllule“ pannes laguneb ca 3% a.

Kaevandatud turba lagunemine

Turba kaevandamine ja lagunemine Mt/a

„After 2030, the EU ETS price starts to progressively increase,... it quickly skyrockets and exceeds €500/tCO2 in 2044.“

Turvast laguneb Mt

	2024	2035	2040	2045	2050
0 - aasta					
2040-2050	3.8	5.1	6.2	7.5	8.5
2050-2100	7.8	10.4	12.7	15.4	18.6

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 101036484 (WaterLANDS). This output reflects the views of the authors and the European Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

WaterLANDS